

“El barroquisme em serveix per a explicar aquesta illa boja de Mallorca”

Gabriel Janer Manila (Algaida, Mallorca, 1940) publica a Columna la novel·la *Amor captiu*, que gira entorn de la captivitat d'una nena que viu raptada des dels dotze anys als dinou, a la Mallorca dels nostres dies.

—**Cap cas real us ha servit d'estímul?**

—Sí. De casos de segrest, en surten tot sovint a la premsa i em vaig inspirar en un de concret: el de la noia austríaca que també va ser segrestada quan tenia onze anys. Va ser la primera cèl·lula de la novel·la, però de seguida la vaig abandonar.

—**Per què us heu embarcat en un cas així?**

—Per a fer una metàfora de l'illa, de la realitat actual de la meua illa.

—**En quin sentit?**

—Volia escriure un relat que parlés d'aquest temps incompreensible, amb tantes tensions i tant de malestar. I n'he fet una òpera barroca per a mostrar tota aquesta tensió i tot aquest drama que vivim.

—**Per això és tan pessimista?**

—És una novel·la esperpèntica i segurament és molt pessimista. La història que conté és trista, dramàtica. No hi ha optimisme, no hi ha llum. És una història tancada que parla d'un temps molt advers que als historiadors els serà molt difícil d'historiar. Mallorca és, com ja he plasmat en més novel·les, una illa bella on la terra és amable i generosa i els homes són avars i mesquins —com deia Georges Sand— i ara especuladors, estafadors. És una illa boja. La novel·la és evident que té molts de registres, però n'és un tret bàsic l'exageració, la cosa barroca. El barroquisme s'utilitza per a explicar la realitat.

—**La família del segrestador és força peculiar, gairebé malaltissa, com el segrestador mateix. Per què l'heu fet així?**

—L'he fet així, esbojarrada, per a simbolitzar la Mallorca actual. La família del segrestador no és concreta, és simbòlica. És una família desgavellada que viu en un món de corrupció. El segrestador diu a la nena: “No te'n vagis perquè tanmateix no arribaràs enlloc.” I quan es refereix als seus monstres dissecats, diu: “Són els nostres contemporanis.”

—**Però, per contrast, l'autor és molt poètic, fins i tot en**

TINA BAGUE

Gabriel Janer Manila publica la novel·la *Amor captiu*, a l'editorial Columna.

els diàlegs, gens col·loquials, més literaris que no pas realistes.

—Els meus diàlegs sempre són falsos. No vull fer costumisme, no vull fer la sensació que retrato la realitat. Vull crear un món poètic. Tot el que es poètic és bell, però no tot el que es bell és amable. L'horror pot ser bell, i no és amable. Quan començava a escriure-la, ho feia amb una llibertat absoluta, i em deia: “No et privis de res, no pateixis perquè sigui massa literària.” Fins al punt que en acabar-la no sabia si publicar-la. Els diàlegs són una mentida que revelen una realitat profunda, més enllà de la ficció. No copio la realitat, hi jugo. Aquest joc és fonamental per a mi.

—**No l'heu intensificat més, aquí, el to poètic?**

—No ho sé. És indubtable que hi és i que és volgut. L'utilitzo amb al·l intenció de subratllar, d'intensificar, no per a difuminar.

—**Aplicat als diàlegs entre el segrestador i la segrestada, la situació no és gaire tibant. Sembla irreal, de somni, no pas un malson.**

—Dins d'un somni horrible. Ella arriba a sentir una atracció pel segrestador perquè la perversió sempre és atractiva. Es troba entre l'odi que sent pel que li fa i el misteri, l'atracció, que sent cap a ell.

—**El final, amb l'aparició d'un cas de corrupció urbanística, sembla, per la mort violenta que s'hi esdevé, italià. A Mallorca no s'ha arribat encara a aquests extrems, oi?**

—Crec que no. Algú ha dit que no hi som gràcies a la corrupció. Sense corrupció, potser hauríem arribat a la sang.

—**Suposo que el personatge que us devia costar més de perfilar devia ser el del segrestador, no?**

—No va ser fàcil a causa de la seva extrema complexitat. Hi ha molta brega entre l'autor i el personatge. T'hi baralles. També m'han costat molt d'enfocar les relacions amb la mare, els oncles, l'afillada, l'univers que l'envolta.

—**Vàreu pensar a preguntar-vos el perquè del segrest?**

—La realitat és plena d'ambigüitats. Les coses són i no són a la vegada. Ho fa per diverses raons. La més important, perquè vol crear una dona a imatge de la seva idea de dona. Hi ha una mica de Pigmalió, en el fons.

Lluís Bonada